

مجله تاریخی

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوقی جوارنده
شکول یقوشنده
۲۷ نومرو

مسلمکزه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار اعاده اولنماز

دیه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیانده و بالخاصه احوال و شئونه اسوه دیه بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

آبونه بدلی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ یارده در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۰۰
۶۰	۳۰	۲۰۰
۱۷	۹	۱۰۰

۱۰ تموز ۳۲۴

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندر

۲۰ غروش فضله آلنبر

یدنجی جلد

۷ شوال ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۷ ایلول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۰

بر حکمدار عظمتیله کیدیوردم . برده ایلروده کی قسلاغوز عرب
بردنبره بزه دوندی ؛ « سیدی ! العصر ۱۰۰۰ » دی به باغیردی .

م . فخرالدین

مکاتیب

اشقودرده :

اشقودره وحوالیسنده کی مسلمانلرک احوال و احتیاجات دینیلهری حقنده
تدقیقانه بولمق اوزره کوندیرلن ذات طرفندن وارد اولشدر :

حمدلله اسلامتله اشقودره به واصل اولدم . یولده پره وزه ،
آیاساراندوز ، دراج اسکله لرینه چیقدم . یولز استانبولده ایشندیکنز
کبی ۷ — ۸ کونلک دکل ، بلکه ۱۱ کونلک اولدی . درت کونده
شنکینه قرانتیه بکله دک . فقط یولده وقرانتیه یرنده کچمش و قتریمه
هیچ آجیام . زیرا بوراده یولداش لریمز اولان و آرنالودلقده ژاندارمه
ضابطی و محکمه اعضاسی و تجار و دیگر مأموریتلرده بولنان اقدیلردن
آرنالودلرک کندیلردن آله میه جفم معلوماتلری آلام .

انشاء بونلری اوراده آ کلاتیرم بویله آدم لرله برابر اولدیغ ایچون
کونلرم پک راحت کچدی . شنکینه قدر مناظر طبیعی ه دن ، دکز
وساحلده کی قیالک طاعلر و بونلرک اتمکنده تک توك آرنالوود اولری ،
آره صیره غیرمنتظم قصبه لردن بشقه برشی کوره مدم .

عثمانی مأمورلرندز ایشندیکنمه کوره بورانک اسلاملری پکده
فنا فکرلی دکل و بعض بکلردن ماعداسی لاطین حروفاتنه طرفدار
اولدینی آ کلاشیلور .

بوکون براسلام . مکتبی زیارت ایتدم . معلمی ، ترکشمش بر
عرب . یوزقدر طلبه سنک اکثریتی آرنالوود چوققلری ایدی . معلمک
دیدیکنه کوره بوراده لاطین حروفاتی ایستین قطعاً بولنمازمش .
شیمدی مدرسلردن بمضارینی کوره جکم و محیط مساعده ایتدیکی قدر
ایضای وظیفه یه غیرت ایدیورم . یولده برابر کلدیکنز بر چوق
آرنالوود وضابطلره کوزل تاثیر اجرا ایتدیکنی آ کلادم . وهپسیده
بندن ایشندکلری سوزلری احباب واقربالرینه سویله جکلرینی وعد
ایتدیلم .

شیمدیلك اشقودرده برشی یایوب یایه میه جفمی آ کلایه مدم .
چونکه کچن آقشام کلدیم .

ایکجی مکتوب

برقاج کوندز اشقودرده کزیوردم ؛ علما ، معلمین ، تجار و
عوام ایله اختلاط ایدیورم . اجتماعی و سیاسی احوال لرینی تدقیق
ایدیورم . الله شکرلر اواسونکه بورانک اسلاملری بزم ظن ایتدیکنز

نماز قدر علوی ، نماز قدر فیاض سعادت بر نعمت یوقدر .

دینی تعصبه ، نمازی قوری صوفولق ، خام ارواحلقله - حاشا !
استحقار ایتک قدر سفاقت و دنائت تصور اولنه ماز .

انسان ؛ ایچنده دوغدینی ، آغوش هایه سنده یاشادیغی جمعیتک
بقاسنی کندی بقای حباتی اولمق اوزره تقدیر ایدمه بک ، جمعیتک
محوی کندی محوی اولدیغی بیلمیه بک قدر ادرا کسز ، اذعانسز ،
وجدانسز اولورسه او انسان دکل حیواندر . بلکه حیواندر اضلدر .
چونکه حیوانلرده جمعیته یاشامق حسی وارد .

قبرده بر حیوان سوروسنه باق ؛ بری اوتلامق مشغولیتیه کزیده
خیلی اوزاقده قالمش ؛ برده باشنی قالدیروبده سورودن ایچه اوزاق
بولوندیغی کورونجه او زمرد کبی اونی بر اقوب قوشیور . سورویه
جان آتیور . ایچه دالیور . تا مرکزینه قدر کیدیور ، ایشه جاتی
اوراده امین کوریور وینه قارتی دیورمغه باشلایور .

نمازک تارکینی بر آیتشدر ا کفار ایدن مجتهدین علمای کرام ؛ شواجته دلرنده
نه قدر محق و مصیب اولدقلرینی صلاک بداهه شواهمیت اجتماعی سی اثباته
کافیدر . نمازک طهارتله باشلایان شکل ظاهری سی ارکان و افعال مخصوصه سی
برده حفظ الصحه نقطه سنندن تدقیق اولوندون ؛ برده روحه اولان تاثیر
علوی سی ، انفعالات نفسانی و احتراصات حیوانیه یی ، مساوی اخلاقی
ازوب محو ایتکده ، روحک شاهراه اعتلاسی نونه دیکیلن بوه و اناع
سفله یی رفع و ازاله ده کوستردیکی قدرت اعجاز نماسی بی طرفانه و عاقلانه
دوشونولسین ؛ او نه نعمت عظمای انسانیت ؛ او نه دولت بی بهای
مدنیت ؛ (روتان) کبی یکرمنجی عصرک شعشعه مدنیتنه صاریلوب
مزاره کین بر اسلامیت دشمنی ایله ؛ مسلمانلرک جامع لرینه کیروبده
نماز قیلدقلرینی کوردکجه مسلمان اولدیغمه ناسفدن کندیمی آله میورم ؛
دیکنده بر اضطرار وجدانی حس ایتمش ؛ او فرط عداوت توحیدیه
برابرینه مظهر انطالق حق اولشدر . (روتان) صاغ اولسه ده
صورولسه ؛ « بو درین تأسفی سکا حس ایتدیرن نه در ؟ جامعده نه
کرامت ، نمازده نه علویت بولیورسک ؟ » آله جق جوابی دوشونمکه
حاجت یوق ؛ تأسفی . عین جوابیدر .

حقیقت و حکمت پرستک دعواسنده بولونانلر ، بو متلون ،
بو ، دمن اسلامیه دشناملر یاغدیورکن بر ساعت صوکر مسلمان
اولدیغنه درین بر صیحه تأسف قوباران متردد و متحیر فیلولوزوفک
بالاده کی سوزلرینه ، اضطراری اعتراف لرینه کوز یوممه سینلر ؛

صوکر قونت هازی دو قاسترینک (L'islam) نده کی شو
سوزلرینه کال دقت و اعتنا ایله لطفاً (؟) او قوسونلر ؛ قونت
جنسابلری کتابنک دیباچه سنده دییور ، که « جزایر ده (اوران)
ولایتده بولونیوردم . بر کون اولاد یعقوب قبیله سنندن اوتوز آتلی
ایله صحرا جهته دالدم . نونزده بیاض بر قصر اغه بینمش بر عرب
سامعه نواز قصیده لر اوقیوردی ، بینجیلکده کی مهارتلی شهرتکیر
عالم اولان عربلرک او حورون او حاشاری اتلرینک بوننده بن عاداتا

استعدادی حائز می باشد... - بونی دهات تحقیق ایده حکم - حکومت
حقنیده بسله دکتری فکرلری ایلروده عرض ایده حکم .
ایتالیانلرک ، مجارلرک برخیلی مکتبلری وارد ، حمد اولسون
اسلاملر چو چقلرینی بومکتبلره ویرمه مشلر ، بوندن صوکره ویرمه-
ملریده حکومتلرک بوراده کافی درجه مکتبلر آچه سنه باغلیدر ...
شیمدیلک بوقدرله اکتفا ایدیورم .

کندم برطرفدن معلومات آلمغه چالیشورم؛ برطرفندنه مناسب
کوردیکم و طانیشه بیله دیکم خواجهلر ، مکتبلیلر و بعضی تجارلره
مناسب طرزده تلقیناتده بولنیورم . اولانی خواجه البسه سیله کورونجه
یکده قونوشمق ایسته مدیلر - دوعریسی جره حیقمش خواجه ظن
ایتدیلر - نهایت جبهی حیقاردم وایتلرده دیکشدی . جامعلرمعین
واعظلر طرفندن ضبط ایدلیدیکی ایچون بونلری الده ایتک پک قولای
اولیه جق کی کورونیور . بناء علیه بزم ایچون یوقاریده بیان ایدیلان
اصول دهها موافق کورولدی .

مطبوعات

مسلمانلرک شیمدیکلی حالی

شیمدیکلی علمایی

تعصب درجه سینه وارمش اولان دیندار لغمز باشمزه نلر کتورمدی؟
یازیق شریعت زمانمزه قصاص دکاننده کی قویون آینه دوش -
هرکس نرمنندن ایسترایسه اوراسندن کیسور . اونک محافظه سنه
حسن صیانتنه مأمور اولان علمامن خلاف شریعت ایش کورنلرک
قارشوسینه چیقوبده اولنلرک اصلاح اعمال و نیاتنه بذل همت و غیرت
ایدجکلری یرده ، بالهکس خلقلک جهالتندن بالاستفاده اونی (شریعتی)
منافع شخصیهلرینه موافق برصورتده تفسیره چالیشورلر . مالدن ،
پولدن محروم اولانلرک خیر و شریعت یارامزلرک علمای روحانیه من
آره سننده بر نظام لایتزال حکمنی آلهک بونی افراد ملتدن بیلمه من
یوقدر .

اسلامک غیری اولان ملتلرک جمله سی آیلیدی . خرسیتیانلر
خرسیتیانلقدن ذره قدر فک رابطه قلب ایتمه رک جهانگیر اولدیلر .
یاپونلر پت پرست اولدقلری حالده همان آوروپالیلر درجه سننده ترقی
ایتدیلر .

ینه پت پرست اولان چینیلیر غیب ایتدیکلری وقت وزمانک تلافیسی
ایچون برصورت خارق العاده ایله ایلرولمهک باشلادیلر .

یهودیلر ، استقلالیت ملیه لرینی نیجه بیک ییل بوندن اول غیب
ایتدیکلری حالده محضا علوم و فنون جدیدیه اولان فرط میل و رغبتلری

کی دکل ، بلکه ایسته دیکم کی کورینیور . واسکی اصول اوزرینه
اولسه ده مدرسه لری ونوح زمانندن قلله مکتبلری چوقدر .

بو مکتبلرک هپسنده عربی حروفات ایله ترکیه اوقوتیورلر ،
اهالی اسلامیه دینده اوقدر متعصبدرکه رسمی مکتبلرده دیوارلره
تعلیق اولتان رسملر ایچون قیام ایدیور ، بوراسی کلیسا دکلکه
رسملره ترین اولسون دیورلر . جامعلر هر نمازده اهالی ایله دولو
بولنیور . استانبولده کی کمال نماز حال و آشانی طبقه به مخصوص دکل
بلکه زنکینلر و مکتبلیلر حتی پارلاق دوکملی حریبه لیلرک بیله کمال
حضورله جامعه دوام ایتدیکلری کوریلور . هرکون و هر جامعه ده
واعظلر وعظ ایدیور . طبیی بونلرک اکثریسی پک عادی آدملر
ایسه ده آراده پک مقتدر و قسماً پک اهمیتی سوزلر سویله نلری ده
واردر . وعظلر آرنادوجه سویله نیرسه اهالی کمال اشتیاقله دیکله یور ،
ترکجه سویله نیرسه یکده آکلامیورلر . اوروج بیله قطعاً یوقدر ،
بعضی مأمورلر اوروج طونمادینی ایچون پک جانلری صیقیلور . دیور-
لرکه : بو حریفلر حقنیده پک متحیرز ، اگر بونلر مسلمان ایسه لر
اوروج توتسون ، نماز قیلسونلر و اگر مسلمان دکلسه لر اسلام لرینی
دکشدیرسونلر ، بزده اوکا کوره معامله ایدرز . یعنی احکام اسلامیه بی
تطبیق ایتمه ز .

بوحوالیده لاطین حروفاتی ایسته یه قطعاً یوقش ، یالکیز ایتالیانلره
صاتیلمش برایکی دینسز وارمشکه اولنرایسترمش ، فقط اولنلرده اهالیدن
قورقدقلری ایچون سسلرینی حیقاره مازمش .

بن آرنادولری مدح ایتدیکمدن بوراده یاپیسه جق شی یوقش
دیرسکز . آه قرداشلرم ، شیمدی برشی یازاجمه که آغلایه جقسکز
وظیفه سننده قصور ایدنلره لغت اوقویه جقسکز :

نیقولاولد محمد ، ماریا بنت علی ... بویه عالهلری بیستمه مشدک ،
بوراده کوزیمزله کورینیورز . بونصل اولمش ؟ ...

انهای فتحه بورانک اکثریت عظیمه سی مسلمان اولمش ، فقط
مستبد حکومت ، تنبل خواجهلر بونلره هیچ باقامش ، بونلرک
ایمانلری علی ، ولی دیه اسم طاشیق ورده مسلمانم دیمکدن عبارت
قالمش ، لکن بزمکیلر اوبومش و اولمش ، ایتالیا حکومتی و پاپا
حضرقلری ایسه چالیشمشلر ، بورایه پاپاسلر بوللامشلر ، طاعلر آراسنه
کلیدلر بنا ایتمشلر ، نه یایمق لازمه یایمقدن چکنمه مشلر ، بوراده
خرسیتیانلری نشر ایتمشلر . ایسته بو نیقولو بن محمدلر یقین زمانلرده
تنصر ایتمش اسلام اولادلریدر .

مکتوبمده مدح ایتدیکم متعصب ، صاف و طریقتلردن آزاده
اولانلر یالکیز شهرلیردر . کویلر حالا او : اسم ولی ، کندم مسلمان
دیمکدن بشقه برشی بیلمز وایلك حمله ده فتح اولنه جق طاقدن ایمش .
ایشیتدیکمه کوره ضابطلردن مالیسورلرک بر قسمی نه اسلام و
نده خرسیتیان ایمش . بونلر کیم ایلك یتیشیرسه اونک مالی اولمق